

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

RAD NADZORNIH ODBORA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U VLASNIŠTVU
JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA PODRUČJU
SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Split, svibanj 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	3
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	6
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	6
IV.	RAD NADZORNIH ODBORA	7
V.	NALAZ	17
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI RADA NADZORNIH ODBORA	24

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/15-10/46
URBROJ: 613-19-16-18

Split, 18. svibnja 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
RADA NADZORNIH ODBORA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U VLASNIŠTVU
JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA PODRUČJU
SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti rada nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 30. studenoga 2015. do 18. svibnja 2016.

I. PREDMET REVIZIJE

Trgovačka društva su pravne osobe čije je osnivanje i ustroj uređeno Zakonom o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13 i 110/15). Mogu se osnovati za obavljanje gospodarske ili bilo koje druge djelatnosti. Organi upravljanja u trgovačkim društvima su skupština, nadzorni odbor i uprava. Odnosi između njih uređeni su odredbama spomenutog Zakona, statuta i društvenog ugovora, odnosno izjave o osnivanju. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova društva, može pregledavati i ispitivati poslovne knjige, a pisano izvješće o obavljenom nadzoru podnosi skupštini društva.

Zbog specifične pozicije između skupštine i uprave te potrebe za povezivanjem s interesima drugih skupina nadzorni odbor je mehanizam korporativnog upravljanja, a u svom radu preuzima stratešku, kontrolnu i povezujuću ulogu. Strateška uloga nadzornog odbora očituje se u aktivnom sudjelovanju u izradi strategije društva, ocjeni ranije donesenih odluka te savjetodavnom ulogom i potporom upravi (prijedlozi za poboljšanja) u ostvarivanju zajedničke vizije. Nadzorni odbor nadzire poslovanje društva i rad uprave štiteći interese članova društva i drugih interesno-utjecajnih skupina. Između ostalog, kontrolira politiku nagrađivanja, nadzire moguće sukobe interesa, osigurava neovisnost financijskog izvještavanja i izbor revizora, nadzire objavljivanje podataka o poslovanju te vodi brigu o uspostavi prikladnog sustava kontrolnih mehanizama u društvu. Od nadzornog odbora se očekuje i da interese društva povezuje s interesima drugih interesno-utjecajnih skupina posebno zaposlenika, kreditora, kupaca, dobavljača i lokalne zajednice te da zastupa primjenu standarda koji utječu na povećanje društvenog standarda građana i načela zaštite okoline.

Predmet revizije učinkovitosti je rad nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije u kojima je društvenim ugovorom, odnosno izjavom o osnivanju određeno da imaju nadzorni odbor. Revizijom je obuhvaćeno sedam trgovačkih društava s ograničenom odgovornošću: Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split. Za predmet revizije su izabrana društva koja pružaju usluge od javnog interesa, ostvaruju značajne prihode i raspolažu značajnom vrijednošću imovine. U većini društava (Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split) nisu obavljane revizije. U društvu Županijske ceste Split d.o.o., Split posljednja revizija poslovanja obavljena je za 2007. U ranije obavljenoj posebnoj reviziji Sprječavanje i otkrivanje prijevара kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije utvrđeno je da društva Peovica d.o.o., Omiš i Makarski komunalac d.o.o., Makarska nisu uspostavila odgovarajuće analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара, a provedenim postupcima nisu obuhvatila pojedine razine odgovornosti (upravljačke i operativne).

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska je pravni sljednik poduzeća Komunalno javno poduzeće Makarska s p.o. Društvo je osnovano 1946. pod nazivom Komunalno poduzeće Vošac, Makarska. Promjena organizacijskog oblika u društvo s ograničenom odgovornošću upisana je u registar Trgovačkog suda na temelju Izjave o osnivanju društva iz veljače 1996. Osnivač i jedini član društva je Grad Makarska. Temeljni kapital iznosi 2.560.000,00 kn. Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike.

Djelatnost društva je prijevoz, sakupljanje, trgovanje, zbrinjavanje i gospodarenje otpadom, održavanje i upravljanje groblja i prijevoz pokojnika, prijevoz tereta u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu, prijevoz za vlastite potrebe, turističke usluge, pomorsko-agencijski poslovi i ostale gospodarske djelatnosti koje su u funkciji razvoja pomorskog prometa i lučkih djelatnosti. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini Grad Makarska, zastupan po gradonačelniku, a upravu direktor Čedo Crljen. Nadzorni odbor ima pet članova, a predsjednik nadzornog odbora je Radovan Ivičević. Članove nadzornog odbora je imenovala skupština društva. Koncem 2014. društvo je imalo 83 zaposlenika.

Društvo Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar je osnovano na temelju Izjave o osnivanju iz prosinca 2004. Osnivač i jedini član društva je Grad Hvar. Osnovna djelatnost je obavljanje usluga u nautičkom turizmu, ostale lučke usluge, podvodni radovi, graditeljstvo te obavljanje ugostiteljske djelatnosti. Upisani temeljni kapital iznosi 60.000,00 kn. Prema veličini je razvrstano u male poduzetnike. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini ovlašten predstavnik osnivača, a upravu direktor Ante Buzolić. Nadzorni odbor ima tri člana, a predsjednik nadzornog odbora je Matko Lušić. Koncem 2014. društvo je imalo šest zaposlenika.

Društvo Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža je osnovano na temelju Izjave o osnivanju društva iz srpnja 2000. Osnivač i jedini član društva je Grad Komiža. Temeljni kapital iznosi 2.517.500,00 kn. Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike. Osnovne djelatnosti su usluge u nautičkom turizmu, ostale lučke usluge, komunalne djelatnosti i graditeljstvo. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini Grad Komiža, zastupanu po gradonačelnici, a upravu direktorica Brigita Fiamengo. Nadzorni odbor ima tri člana, a predsjednik nadzornog odbora je Pjerino Ivčević. Članove nadzornog odbora je imenovala skupština društva. Koncem 2014. društvo je imalo 33 zaposlenika.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš je pravni sljednik javnog poduzeća za komunalne djelatnosti Peovica, s.p.o., Omiš koje je osnovano 1965. Promjena organizacijskog oblika u društvo s ograničenom odgovornošću upisana je u sudski registar na temelju Društvenog ugovora iz 1998. Osnivači i članovi društva su grad Omiš (61,0 %), općina Dugi Rat (25,0 %) i općina Šestanovac (14,0 %). Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike. Osnovna djelatnost je održavanje čistoće, javnih površina, tržnica na malo, održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova te skupljanje i odlaganje komunalnog otpada. Upisani temeljni kapital iznosi 2.646.700,00 kn. Tijela upravljanja su uprava, nadzorni odbor i skupština. Skupštinu čine ovlašten zastupnici osnivača, a upravu direktor Leonardo Ljubičić. Nadzorni odbor ima pet članova, a predsjednik nadzornog odbora je Zorica Terzić. Koncem 2014. društvo je imalo 53 zaposlenika.

Društvo Splitska obala d.o.o., Split je osnovano na temelju Izjave o osnivanju iz kolovoza 2010. Osnivač i jedini član društva je Grad Split. Temeljni kapital iznosi 20.000,00 kn. Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike. Predmet poslovanja je organiziranje parkinga na Trgu dr. Franje Tuđmana, upravljanje stupovima javne rasvjete u svrhu postavljanja reklamnih panoa te upravljanje koncesijom na Zapadnoj obali. Koncem listopada 2013. društvu je pripojena gradska tvrtka Splitska kupališta d.o.o. čime je društvo preuzelo poslove građevinskog održavanja i uređenja plaža. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini Grad Split, zastupana po gradonačelniku, a upravu direktor. Direktor društva je Perislav Bonačić. Nadzorni odbor ima tri člana, a predsjednica nadzornog odbora je Danijela Kovačik. Koncem 2014. društvo je imalo 25 zaposlenika.

Društvo Stano-uprava d.o.o., Split osnovano je na temelju Izjave o osnivanju iz prosinca 1997. Osnivač i jedini član društva je Grad Split. Temeljni kapital iznosi 20.000,00 kn. Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike. Djelatnost je organizacija upravljanja i održavanja stambenih zgrada, poslovnih prostora i zgrada, poslovanje nekretninama, izrada nacrti (projektiranje) objekata i izrada elaborata, nadzor nad gradnjom, etažiranje, savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem te računovodstveni i knjigovodstveni poslovi. Skupštinu čini Grad Split, zastupan po gradonačelniku, odnosno zamjeniku gradonačelnika (opunomoćenik), a upravu direktor Marko Šundov. Nadzorni odbor ima pet članova, a predsjednik nadzornog odbora je Ante Martinis. Četiri člana imenovala je skupština, a petog člana radničko vijeće društva. Koncem 2014. društvo je imalo 39 zaposlenika.

Društvo Županijske ceste Split d.o.o., Split je pravni sljednik Javnog poduzeća Hrvatske ceste, tehnička ispostava Split. Društvo je osnovano na temelju Izjave o osnivanju iz prosinca 1997. Temeljni kapital iznosi 17.777.000,00 kn, a jedini član i osnivač je Splitsko-dalmatinska županija. Po veličini društvo je razvrstano u srednje poduzetnike. Osnovna djelatnost je održavanje i zaštita javnih cesta (državnih, županijskih i lokalnih) na području Splitsko-dalmatinske županije. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini zamjenik župana Splitsko-dalmatinske županije (na temelju punomoći župana), a upravu predsjednik i član uprave. Predsjednik uprave do 31. ožujka 2014. bio je Zdenko Županović, a od 1. travnja 2014. Jure Šundov. Četiri člana imenovala je skupština, a petog člana radničko vijeće društva. Predsjednik nadzornog odbora je Ivica Bašić. Koncem 2014. društvo je imalo 256 zaposlenika.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili utvrditi:

- jesu li nadzorni odbori učinkovito nadzirali vođenje poslova trgovačkog društva
- jesu li uspostavljeni preduvjeti za uspješan rad nadzornih odbora
- jesu li nadzorni odbori ispunili svoju stratešku i savjetodavnu zadaću i
- jesu li nadzorni odbori ispunili svoju kontrolnu zadaću.

Polazeći od ciljeva revizije definirani su kriteriji za ocjenu učinkovitosti rada nadzornih odbora. Pri tome je odabran pristup koji polazi od pitanja na koja se revizijom željelo odgovoriti. Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje: *Jesu li nadzorni odbori učinkovito nadzirali vođenje poslova trgovačkog društva?* Ono je, u skladu s ciljevima revizije, razrađeno na tri potpitanja i 28 detaljnijih pitanja. Također, kao kriterij za ocjenu učinkovitosti rada nadzornih odbora razmotreni su zahtjevi koji proizlaze iz Zakona o trgovačkim društvima.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: preduvjeti za rad nadzornih odbora, strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora te kontrolna zadaća nadzornih odbora.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je poslovanje društava za 2014. i 2015.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Pri odabiru revizijskog pristupa, kako bi se pribavili mjerodavni revizijski dokazi i odgovorilo na ciljeve revizije, primijenjene su različite metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o nadzornom odboru svakog pojedinog društva. Pribavljene su informacije o broju članova nadzornih odbora, njihovom stupnju obrazovanja, mjerodavnim znanjima, vještinama i sposobnostima, redovitosti održavanja sastanaka i kriterijima za visinu nadoknade članovima nadzornih odbora. Ocijenjeni su postupci izbora i imenovanja članova nadzornog odbora. Uvidom u zapisnike sa sjednica nadzornog odbora ocijenjeno je u kojoj su mjeri nadzorni odbori ispunili svoju stratešku, kontrolnu, savjetodavnu i povezujuću zadaću. Obavljeni su razgovori s članovima uprave društava i predsjednicima nadzornih odbora. Ocjena učinkovitosti dana je za svako pojedino društvo.

IV. RAD NADZORNIH ODBORA

Preduvjeti za rad nadzornih odbora

Zadaće, ovlasti i odgovornost nadzornog odbora definirani su Zakonom o trgovačkim društvima. Član nadzornog odbora može biti fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna, ali se društvenim ugovorom odnosno izjavom o osnivanju mogu odrediti uvjeti (stručnost i druge kompetencije) koje osoba mora ispuniti da bi bila imenovana u nadzorni odbor. Prema općeprihvaćenim načelima upravljanja, članovi nadzornih odbora moraju imati odgovarajuće kvalifikacije, specifična znanja i vještine, moraju nepristrano prosuđivati o poslovima društva i donositi odluke u najboljem interesu društva i ostalih zainteresiranih strana.

Iz tih razloga moraju biti neovisni, odnosno kod njih ne smije postojati bilo kakav materijalni sukob interesa. Prema odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa (Narodne novine 26/11, 12/12, 124/12, 48/13 - pročišćeni tekst i 57/15), članove nadzornih odbora u kojima jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave imaju udjele u vlasništvu skupštini društva predlaže njeno predstavničko tijelo. Za rad članova nadzornih odbora može se isplatiti nagrada. Nagrada mora biti primjerena, u razmjeru s poslovima koje obavlja član nadzornog odbora i s financijskim stanjem u društvu.

Društva obuhvaćena revizijom nisu bila obvezna i nisu ustrojila unutarnju reviziju. Skreće se pozornost da je od 25. srpnja 2015. na snazi novi Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15), prema kojem su navedena društva obvezna ustrojiti unutarnju reviziju (ustrojavanjem neovisne jedinice za unutarnju reviziju, imenovanjem unutarnjeg revizora, osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju ili sporazumom o obavljanju revizije s institucijom) u roku godine dana od dana stupanja na snagu Pravilnika o kriterijima za uspostavu unutarnje revizije kojeg, u skladu sa spomenutim Zakonom, do konca srpnja 2016. treba donijeti ministar financija.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska je Poslovníkom o radu nadzornog odbora definiralo sastav, ovlasti i odgovornost nadzornog odbora, dok zadaće nadzornog odbora te kriteriji i pravila za imenovanje članova (kvalifikacije i neovisnost) nisu definirani. Pojedini članovi nadzornog odbora nemaju odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornog odbora nisu uređena u pisanom obliku. Uprava društva ima jednog člana - direktora. Kriteriji i pravila imenovanja uprave nisu uređena u pisanom obliku. Nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru osobe koja će voditi poslove društva, a direktora društva je imenovala skupština društva bez provedbe javnog natječaja. Obveze direktora prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje direktor prosljeđuje nadzornom odboru nisu uređene u pisanom obliku. Nagrada za rad članovima nadzornog odbora, prema odluci skupštine društva iz veljače 2014., iznosi 1.000,00 kn po održanoj sjednici. Tijekom 2014. i 2015. održano je pet sjednica nadzornog odbora. Nagrada za rad članova nadzornog odbora primjerena je poslovima koje su obavljali i financijskom stanju društva (ostvarena je dobit u 2014.). Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Društvo Nautički centar d.o.o., Hvar je Izjavom o osnivanju društva i Poslovníkom o radu nadzornog odbora definiralo zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora te sastav (broj) članova, ali kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora (kvalifikacije, neovisnost) nisu definirani. Nadzorni odbor ima tri člana, od kojih je dva člana imenovala skupština društva, a treći je predstavnik zaposlenika.

Članovi imaju odgovarajuće stručne kvalifikacije, ali nemaju odgovarajuće iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Svi članovi nadzornog odbora dali su pisanu izjavu o nekažnjavanju i nepostojanju zapreke za obavljanje dužnosti iz članaka 255. i 436. Zakona o trgovačkim društvima, ali kriteriji i pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornog odbora nisu uređena u pisanom obliku. Uprava društva ima jednog člana - direktora. Kriteriji i pravila za imenovanje direktora nisu uređeni u pisanom obliku. Direktora društva je imenovala skupština društva na temelju provedenog javnog natječaja prema kriterijima utvrđenim u tekstu natječaja. Nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru osobe koja će voditi poslove društva. Obveze direktora prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje direktor prosljeđuje nadzornom odboru nisu uređene u pisanom obliku. Poslovnikom o radu nadzornog odbora je određeno da se sjednice moraju sazivati najmanje jednom polugodišnje. Također, odredbama Zakona o trgovačkim društvima je određeno da sjednice nadzornog odbora treba u pravilu sazivati jednom tromjesečno, a mora ih se sazvati najmanje jednom polugodišnje. Tijekom 2014. i 2015. nadzorni odbor je održao dvije sjednice, u studenome 2014. (konstituirajuća jer su prijašnji članovi podnijeli ostavku na članstvo) i u travnju 2015. Nagrada za rad članova nadzornog odbora, prema odluci gradskog vijeća iz lipnja 2015., iznosi 150,00 kn (neto) po sjednici. Nagrada za rad članovima nadzornog odbora je primjerena poslovima koje su obavljali i financijskom stanju društva (ostvarena je dobit u 2014.). Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Društvo Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža je Izjavom o osnivanju i Poslovnikom o radu nadzornog odbora definiralo zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora te sastav (broj) članova, ali kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora (kvalifikacije, neovisnost) nisu definirani. Članovi nadzornog odbora imaju odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Uvjeti za imenovanje člana uprave-direktora (stručna sprema, radno iskustvo i druge uvjete) uređeni su Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, dok obveza provođenja javnog natječaja nije utvrđena u pisanom obliku. Pravila za upravljanje sukobom interesa uređena su Poslovnikom o radu nadzornog odbora. Na zajedničkoj sjednici skupštine i nadzornog odbora imenovana je uprava društva na temelju provedenog javnog natječaja. Obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru nisu uređene u pisanom obliku. Članovi nadzornog odbora ne primaju nagradu za rad. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš je Društvenim ugovorom i Poslovnikom o radu nadzornog odbora definiralo zadaće, ovlasti i odgovornosti te sastav (broj) članova nadzornog odbora, dok kriteriji i pravila za imenovanje članova (kvalifikacije i neovisnost) nisu definirani. Nadzorni odbor sastoji se od pet članova, od kojih je četiri člana imenovala skupština društva, a peti je predstavnik zaposlenika. Direktora je imenovala skupština društva na temelju provedenog javnog natječaja prema kriterijima utvrđenim u natječaju. Nadzorni odbor je zaključio ugovor o radu s direktorom u skladu s Društvenim ugovorom. Društvenim ugovorom uređena je obveza direktora prema nadzornom odboru o vrsti dokumenta (izvješće o poslovanju) koje direktor prosljeđuje nadzornom odboru, dok rokovi i način dostavljanja dokumentacije nisu utvrđeni. Visina nagrade za rad članova nadzornog odbora u 2014. i 2015. iznosila je 300,00 kn neto po sjednici, na temelju odluke skupštine društva iz travnja 2007. Tijekom 2014. i 2015. održano je devet sjednica nadzornog odbora. Nagrada za rad članova nadzornog odbora primjerena je poslovima koje su obavljali i financijskom stanju društva (ostvarena je dobit u 2014.).

Pojedini članovi nadzornog odbora nemaju odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornog odbora nisu pisano uređena, osim što su članovi nadzornog odbora potpisali izjavu o nekažnjavanju i nepostojanju sukoba interesa u smislu članka 13. Zakona o javnoj nabavi. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Društvo Splitska obala d.o.o., Split je Izjavom o osnivanju i Poslovníkom o radu nadzornog odbora definiralo zadaće, ovlasti i odgovornosti te sastav (broj) članova nadzornog odbora, ali kriteriji i pravila za imenovanje članova (kvalifikacije, neovisnost) nisu definirani. Nadzorni odbor se sastoji od tri člana koje je imenovala skupština društva. Članovi imaju odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Izjavom o osnivanju uređena je obveza uprave prema nadzornom odboru o vrsti dokumenata (izvješće o poslovanju) koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru, ali nisu definirani rokovi i načini dostavljanja informacija i dokumenata. Članovi nadzornog odbora dali su izjavu o postojanju ili nepostojanju gospodarskih subjekata s kojima zbog sukoba interesa nije dozvoljeno poslovanje. Međutim, pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornog odbora nisu pisano uređena. Kriteriji i pravila imenovanja direktora nisu uređeni u pisanom obliku. Nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru osobe koja će voditi poslove društva nego je direktora imenovala skupština u skladu s Izjavom o osnivanju, bez provedenog javnog natječaja. Članovi nadzornog odbora do travnja 2014. nisu primali nagradu za rad, a od travnja 2014., prema odluci skupštine, primaju nagradu u mjesečnom neto iznosu 1.900,00 kn Tijekom 2014. i 2015. održano je osam sjednica nadzornog odbora. Društvo posluje s dobiti. S obzirom na visinu nagrade za rad te da se nagrada isplaćuje mjesečno, a ne po održanoj sjednici, nagrada za rad nije odgovarajuće odražavala vrijeme, trud i odgovornost. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Društvo Stano-uprava d.o.o., Split je Izjavom o osnivanju društva definiralo zadaće, ovlasti i odgovornosti te sastav (broj) članova nadzornog odbora, ali kriteriji i pravila za imenovanje članova (kvalifikacije, neovisnost) nisu definirani. Nadzorni odbor sastoji se od pet članova, od kojih je četiri člana imenovala skupština društva, a peti je predstavnik zaposlenika. Pojedini članovi nadzornog odbora nemaju stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Pravila za upravljanje sukobom interesa nisu uređena u pisanom obliku. Kriteriji i pravila za imenovanje direktora društva nisu uređena u pisanom obliku. Nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru osobe koja će voditi poslove društva nego je direktora imenovala skupština u skladu s Izjavom o osnivanju, bez provedenog javnog natječaja. Izjavom o osnivanju uređena je obveza uprave prema nadzornom odboru o vrsti dokumenta (izvješće o poslovanju) koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru, ali nisu definirani rokovi i načini dostavljanja informacija i dokumenata. Visina nagrade za rad članova nadzornog odbora utvrđena je zaključkom gradskog vijeća Grada Splita iz prosinca 2013. u mjesečnom neto iznosu 1.900,00 kn. Tijekom 2014. i 2015. održano je 12 sjednica nadzornog odbora, od kojih šest elektronskim putem (davanje suglasnosti). Društvo u 2014. posluje s dobiti. S obzirom na visinu nagrade za rad te da se nagrada isplaćuje mjesečno, a ne po održanoj sjednici, nagrada za rad nije odgovarajuće odražavala vrijeme, trud i odgovornost. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Društvo Županijske ceste Split d.o.o., Split je Izjavom o osnivanju definiralo zadaće, ovlasti i odgovornosti te sastav članova nadzornog odbora, a u tijeku je izrada Poslovnika o radu nadzornog odbora kojim će se pobliže utvrditi način rada nadzornog odbora. Nadzorni odbor sastoji se od pet članova od kojih je četiri člana imenovala skupština društva, a peti je predstavnik zaposlenika. Članovi nadzornog odbora imaju odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora (kvalifikacije, neovisnost) nisu uređeni u pisanom obliku. Izjavom o osnivanju uređeno je da članom nadzornog odbora ne može biti osoba koja je član uprave, osoba koja je član u deset nadzornih odbora te kažnjavana osoba, što je određeno odredbama članka 436. Zakona o trgovačkim društvima, a nisu uređena druga pravila, odnosno okolnosti za upravljanje sukobom interesa. Uprava društva ima dva člana, predsjednika i člana uprave. Izjavom o osnivanju djelomično su utvrđena pravila za imenovanja članova uprave na način da se za predsjednika i člana uprave imenuje fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna te za koju ne postoje zapreke utvrđene odredbama Zakona o trgovačkim društvima dok druga pravila za imenovanja članova uprave (potrebne kvalifikacije, radno iskustvo i drugo) nisu uređena u pisanom obliku. Nadzorni odbor je imenovao članove uprave u skladu s Izjavom o osnivanju, bez provedenog javnog natječaja. Izjavom o osnivanju uređena je obveza uprave prema nadzornom odboru o vrsti dokumenta (izvješće o poslovanju) koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru, ali nisu definirani rokovi i načini dostavljanja informacija i dokumenata. Visina nagrade za rad članova nadzornog odbora utvrđena je odlukom skupštine iz srpnja 2004., prema kojoj je predsjedniku nadzornog odbora utvrđena mjesečna nagrada u visini 90,0 % neto prosječne mjesečne plaće u društvu (prosječno mjesečno neto 3.971,00 kn), potpredsjedniku u visini 60,0 % (prosječno mjesečno neto 3.320,00 kn), a članovima nadzornog odbora u visini 50,0 % neto prosječne mjesečne plaće u društvu (prosječno mjesečno neto 2.380,00 kn). Tijekom 2014. i 2015. održano je devet sjednica nadzornog odbora. Društvo posluje s dobiti. S obzirom da se nagrada isplaćuje mjesečno, a ne po održanoj sjednici visina nagrade nije primjereno odražavala vrijeme rada članova nadzornog odbora. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora

Strateška zadaća nadzornih odbora se provodi potvrđivanjem predloženih strateških odluka, ocjenom prijašnjih strateških odluka, te savjetodavnom ulogom i potporom upravi u ostvarivanju zajedničke vizije. Aktivno sudjelovanje nadzornog odbora u formulaciji i implementaciji strategije poduzeća može pozitivno utjecati na poslovne rezultate. Potvrđivanje strateških odluka uprave znači i pravo njihova zaustavljanja ukoliko nisu usmjerene u skladu s najboljim interesima društva i zacrtanim strateškim ciljevima.

Od sedam društava obuhvaćenih revizijom, dva društva (društvo Peovica d.o.o., Omiš i Stano-uprava d.o.o., Split) su donijela strateške planove.

Skreće se pozornost na odredbe članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola (Narodne novine 78/2015), koji je stupio na snagu 25. srpnja 2015., kojima je propisano da je odgovorna osoba institucije odgovorna za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije, na način da, između ostalog, osigura izradu i provedbu strateških i drugih planova, kao i programa za ostvarivanje poslovnih ciljeva institucije te usklađenost strateških i drugih planova te programa s proračunom, odnosno financijskim planom institucije.

Savjetodavna zadaća nadzornih odbora se provodi kroz davanje prijedloga za rad upravi, koja može i ne mora uvažiti te prijedloge. Ukoliko uprava ne prihvati prijedloge nadzornog odbora, nadzorni odbor može zatražiti opoziv uprave, ali samo onda kada za to postoje stvarni razlozi (nastanak štete za društvo zbog nepostupanja uprave i drugi razlozi).

Na sjednicama nadzornog odbora društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska raspravljalo se o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva, trenutnom stanju društva, financijskim planovima, godišnjim izvješćima uprave, aktima društva i drugim pitanjima vezanim za tekuće poslovanje. Direktor društva je u stalnom kontaktu s članovima nadzornog odbora u vezi svih bitnih pitanja za društvo. Prema zapisnicima sa održanih sjednica nadzornog odbora i obrazloženjima direktora i predsjednika nadzornog odbora, nadzorni odbor je odobravao poslovne odluke koje je predložila uprava, ocjenjivao i pratio provedbu godišnjih planova i programa rada. Nadzorni odbor je uspostavio stalnu komunikaciju s upravom društva (radom na sjednicama te usmenom komunikacijom). Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Društvo nije donosilo strateške i razvojne planove te nadzorni odbor nije bio uključen u procese strateškog planiranja. Nadzorni odbor nije davao savjete i preporuke upravi društva.

Na sjednici nadzornog odbora društva Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar raspravljalo se o trenutnom stanju društva, problemima u poslovanju, kratkoročnim planovima, godišnjem planu poslovanja, godišnjem poslovnom planu i financijskim izvješćima direktora, aktima društva i drugim raznim pitanjima. Također, direktor društva je u stalnom kontaktu (usmeni kontakt) sa svim članovima nadzornog odbora u vezi svih bitnih pitanja za društvo. Prema zapisniku s održane sjednice nadzornog odbora u travnju 2015. i obrazloženjima direktora društva, predsjednika i članova nadzornog odbora, nadzorni odbor je raspravljao i odobravao najvažnije odluke koje je predložio direktor, ocjenjivao je i pratio provedbu godišnjeg plana, uspostavio je stalnu komunikaciju s direktorom kako bi mu pomogao savjetima i preporukama te je raspravljao o uspješnosti direktora s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Uvidom u izvještaje o poslovanju, zapisnik sa sjednice nadzornog odbora i obrazloženjima direktora i predsjednika nadzornog odbora, direktor je izvješćivao nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Društvo nije donosilo strateške i razvojne planove te nadzorni odbor nije bio uključen u procese strateškog planiranja i nije ocjenjivao ranije donesene strateške odluke.

Na sjednicama nadzornog odbora društva Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža se raspravljalo o trenutnom stanju društva, godišnjim financijskim izvješćima uprave, aktima društva i drugim pitanjima vezanim za tekuće poslovanje. Direktorica društva je u stalnom kontaktu s članovima nadzornog odbora u vezi svih bitnih pitanja za društvo. Prema zapisnicima sa sjednica nadzornog odbora i obrazloženjima direktorice i predsjednika nadzornog odbora, nadzorni odbor je raspravljao i odobravao najvažnije odluke koje je predložila uprava, ocjenjivao je i pratio provedbu godišnjih planova i programa rada, uspostavio je stalnu komunikaciju s upravom društva te je raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Društvo nije donosilo strateške i razvojne planove te nadzorni odbor nije bio uključen u procese strateškog planiranja. Nadzorni odbor nije davao savjete i preporuke upravi društva.

Na sjednicama nadzornog odbora društva Peovica d.o.o., Omiš raspravljalo se o trenutnom stanju društva, problemima u poslovanju, kratkoročnim i dugoročnim planovima investiranja, godišnjim planovima poslovanja, godišnjim poslovnim i financijskim izvješćima direktora, aktima društva i drugim raznim pitanjima. Direktor je u stalnom kontaktu s članovima nadzornog odbora u vezi svih bitnih pitanja za društvo. Prema zapisnicima sa sjednica nadzornog odbora i obrazloženjima direktora i predsjednika nadzornog odbora, nadzorni odbor je bio uključen u procese strateškog planiranja, ocjenjivao je ranije donesene strateške odluke, aktivno je sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova, strateških i godišnjih planova i programa rada te je raspravljao je i odobravao najvažnije strateške odluke koje je predložio direktor. Nadalje, nadzorni odbor je uspostavio stalnu komunikaciju s direktorom društva kako bi pomogao savjetima i preporukama te je raspravljao o uspješnosti direktora s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Direktor je izvješćivao nadzorni odbor o poslovnoj politici i drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to.

Prema zapisnicima sa sjednica nadzornog odbora i pisanom obrazloženju direktora društva Splitska obala d.o.o., Split i predsjednice nadzornog odbora, na sjednicama se raspravljalo o godišnjim poslovnim i financijskim izvješćima uprave, uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Također, nadzorni odbor je bio uključen u procese godišnjeg planiranja, ocjenjivao je ranije donesene odluke uprave i aktivno je sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe godišnjih planova te je bio suglasan s odlukama uprave društva u cilju smanjenja troškova poslovanja. Direktor društva je izvješćivao nadzorni odbor o poslovnoj politici i drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova. Stalna komunikacija nadzornog odbora s upravom društva uspostavljena je usmenim kontaktima i na sjednicama odbora. Društvo nije donosilo strateške i razvojne planove te nadzorni odbor nije bio uključen u procese strateškog planiranja.

Na sjednicama nadzornog odbora društva Stano-uprava d.o.o., Split raspravljalo se o trenutnom stanju društva, godišnjim i strateškim planovima poslovanja, godišnjim financijskim izvješćima uprave, aktima društva i drugim raznim pitanjima. Direktor društva je u stalnom kontaktu s članovima nadzornog odbora u vezi svih bitnih pitanja za društvo. Prema zapisnicima sa sjednica nadzornog odbora i obrazloženjima direktora društva i predsjednika nadzornog odbora, nadzorni odbor je bio uključen u procese strateškog planiranja, aktivno je sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova, raspravljao je i odobravao najvažnije strateške odluke koje je predložila uprava, ocjenjivao je i pratio provedbu strateških i godišnjih planova i programa rada, uspostavio je stalnu komunikaciju s upravom društva kako bi joj pomogao savjetima i preporukama te je raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Nadzorni odbor nije ocjenjivao ranije donesene strateške odluke.

Na sjednicama nadzornog odbora društva Županijske ceste Split d.o.o., Split se raspravljalo o trenutnom stanju društva, tromjesečnim, polugodišnjim i godišnjim financijskim izvješćima i izvješćima uprave o poslovanju, aktima društva, problemima u poslovanju društva, planovima investiranja, godišnjim planovima poslovanja i drugim raznim pitanjima, a zapisnici sa sjednica daju detaljan prikaz i obrazloženja točaka dnevnog reda. Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Nadzorni odbor je pratio provedbu godišnjih planova i programa rada te je prihvatio financijski plan poslovanja i plan nabave za 2014. i 2015.

Nadalje, aktivno je davao savjete i preporuke upravi društva u cilju smanjenja troškova i uspješnijeg poslovanja. Stalna komunikacija s upravom društva uspostavljena je usmenim kontaktima i na sjednicama nadzornog odbora. Odbor je raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva te je prihvatio financijsko izvješće i bilješke o poslovanju za 2014. i izvješće o poslovanju društva za 2014. Ocijenjeno je da je poslovanje obavljano uspješno. Društvo nije donosilo strateške i razvojne planove te nadzorni odbor nije bio uključen u procese strateškog planiranja. Uprava je na sjednicama nadzornog odbora usmeno obrazlagala pojedine strateške planove (primjerice kupnja zemljišta za izgradnju poslovne zgrade), a nadzorni odbor je pratio realizaciju tih planova.

Kontrolna zadaća nadzornih odbora

Kontrolnu ulogu nadzornog odbora čini, uz izbor članova uprave, nadzor i praćenje postignuća i rada uprave. Nadzorni odbor kontrolira politiku nagrađivanja članova uprave i glavnih menadžera, osigurava transparentnost izbora članova uprave, nadzire potencijalne sukobe interesa u poslovanju i donosi mjere potrebne za sprječavanje zlouporabe imovine poduzeća, osigurava neovisnost revizora, nadzire proces objavljivanja relevantnih podataka o poslovanju te vodi brigu o uspostavi prikladnog sustava kontrolnih mehanizama u poduzeću. Nadzorni odbor podnosi glavnoj skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru. Uprava društva je dužna nadzornom odboru podnijeti izvješće o rentabilnosti društva i o upotrebi kapitala na sjednici nadzornog odbora na kojoj se raspravlja o godišnjim financijskim izvješćima, a izvješće o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva podnijeti pravodobno kako bi nadzorni odbor mogao o njima zauzeti stav. Nadzorni odbor može pregledavati i ispitivati poslovne knjige i dokumentaciju društva, blagajnu, vrijednosne papire i drugo. U tu svrhu odbor može koristiti pojedine svoje članove ili stručnjake. Nadzorni odbor daje nalog revizoru za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća društva. Prema odredbama Zakona o računovodstvu i Zakona o reviziji, društva nisu obveznici revizije godišnjih financijskih izvještaja, osim društva Županijske ceste Split d.o.o., Split.

Direktor društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska je izvješćivao nadzorni odbor o tijeku poslova, napose o stanju prihoda i stanja društva, poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva (porastu troškova uslijed odvoza komunalnog otpada u unutrašnjost, dodjeli koncesija na gradskoj plaži, nabavi službenih vozila i drugim pitanjima vezanim uz poslovanje). Prema spomenutim izvješćima, društvo posluje s dobitkom. Nadzorni odbor je, nakon pregleda i ispitivanja, raspravljao te prihvatio financijska izvješća i izvješća uprave o poslovanju. Nadzorni odbor je raspravljao o stanju u društvu i drugim pitanjima vezanim za uspješnost poslovanja. Prema pisanom obrazloženju predsjednika nadzornog odbora, nadzorni odbor je pregledavao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koje se odnose na poslovanje. O navedenom nisu sastavljeni zapisnici. Uprava nije u pisanom obliku izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva i rentabilnosti uporabe vlastitoga kapitala. Nadzorni odbor nije podnosio skupštini pisana izvješća o obavljenom nadzoru poslovanja. Nadalje, nadzorni odbor nije davao prethodne suglasnosti na pojedine odluke uprave jer nije bilo situacija koje bi to zahtijevale. Također, nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine jer, prema obrazloženju predsjednika nadzornog odbora, nije bilo okolnosti koje bi to zahtijevale. Visina primitaka direktora je utvrđena na temelju ugovora koji je s njim zaključila skupština. Nadzorni odbor nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave. Društvo nije obveznik revizije godišnjih financijskih izvještaja te neovisni vanjski revizor nije obavljao reviziju.

Direktor društva Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar je izvješćivao nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja napose o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, tijeku poslova napose prihoda i stanja društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja te je podnosio skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru poslovanja Društva. Prema spomenutom izvješću, društvo uspješno posluje te je rentabilno i likvidno. Nadzorni odbor je, prema izvješću o obavljenom nadzoru, pregledavao poslovne knjige, financijske izvještaje i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva. U skladu s Izjavom o osnivanju društva, davao je prethodnu suglasnost na poslovne odluke direktora za pravne radnje u vrijednosti 40.000,00 kn do 100.000,00 kn. U promatranom razdoblju nadzorni odbor nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Primici direktora su utvrđeni ugovorom koji je s njim zaključila skupština. Prema navedenom ugovoru, direktor osim plaće nema drugih povlastica (sudjelovanje u dobiti, naknade troškova, plaćanje premija osiguranja, provizija i drugih primitaka). Nadzorni odbor nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka direktora. Društvo nije obveznik revizije godišnjih financijskih izvještaja te neovisni vanjski revizor nije obavljao reviziju.

Direktorica društva Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža je izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja napose o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, tijeku poslova napose prihoda i stanja društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva. Prema spomenutim izvješćima, društvo uspješno posluje te je rentabilno i likvidno. Prema izvješću o obavljenom nadzoru, nadzorni odbor je pregledavao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnosi na poslovanje društva. O navedenom nisu sastavljeni zapisnici. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja te je podnosio skupštini društva pisana izvješća o obavljenom nadzoru poslovanja društva. Nadzorni odbor nije davao prethodne suglasnosti na pojedine odluke uprave jer nije bilo situacija koje bi to zahtijevale, a takva mogućnost nije ni određena Izjavom o osnivanju društva. Također, nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine jer, prema obrazloženju predsjednika nadzornog odbora, nije bilo okolnosti koje bi to zahtijevale. Nadalje, nije raspravljao o primjerenosti visine plaće direktorice po ugovoru o radu, a raspravljao je i donio odluku o isplati godišnje nagrade direktorici za uspješan rad. Primici direktorice su utvrđeni ugovorom koji je s njom zaključila skupština društva. Prema navedenom ugovoru, direktorica osim plaće nema drugih povlastica (sudjelovanje u dobiti, naknade troškova, plaćanje premija osiguranja, provizija i drugih primitaka). Neovisnog vanjskog revizora je izabrala skupština društva, na temelju prikupljenih ponuda uz suglasnost nadzornog odbora. Nadzorni odbor je razmatrao i prihvatio izvješća neovisnog revizora o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja za 2014. Prema izvješćima neovisnog revizora, financijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju financijski položaj društva.

Direktor društva Peovica d.o.o., Omiš je izvješćivao nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja napose o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, tijeku poslova napose prihoda i stanju društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva. Prema spomenutim izvješćima, društvo uspješno posluje te je rentabilno i likvidno. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva te je podnosio skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru. Nadzorni odbor je pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijske izvještaje i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva te je davao prethodne suglasnosti na poslovne odluke direktora u vrijednosti preko 200.000,00 kn, u skladu s Društvenim ugovorom te ugovorom o pravima i obvezama direktora koji je s njim zaključio nadzorni odbor.

Nadzorni odbor je raspravljao o primjerenosti visine primitaka direktora te je za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015., direktoru plaća umanjena 10,0 %. Direktor, osim plaće, nema drugih povlastica (sudjelovanje u dobiti, naknade troškova, plaćanje premija osiguranja, provizija i drugih primitaka). Prema obrazloženju nadzornog odbora, nije bilo razloga za obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Društvo nije obveznik revizije te neovisni vanjski revizor nije obavljao reviziju godišnjih financijskih izvještaja.

Direktor društva Splitska obala d.o.o., Split je izvješćivao nadzorni odbor o tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva. Nadzorni odbor društva je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva. Prema Izvješću o obavljenom nadzoru poslovanja društva, nadzorni odbor je ocijenio da je suradnja s upravom društva bila iznimno dobra, uprava je vodila poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika te je donosila poduzetničke odluke kojim je djelovala na dobrobit društva i poduzimala je aktivnosti i mjere u okviru mogućnosti u skladu sa zakonskim i statutarnim ovlastima i odlukama nadzornog odbora. Nadzorni odbor je davao prethodnu suglasnost na odluke direktora za pravne radnje u vrijednosti iznad 100.000,00 kn u skladu s Izjavom o osnivanju društva. Također, raspravljao je o visini primitaka direktora te je u veljači 2014. s direktorom društva zaključio ugovor o radu. Osim plaće, navedenim ugovorom nisu utvrđene druge povlastice (sudjelovanje u dobiti, korištenje službenog automobila ili druge naknade troškova, plaćanje premija osiguranja, provizija i drugi primici). Prema izvješću o obavljenom nadzoru, nadzorni odbor je pregledavao i ispitivao poslovne knjige i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva. O navedenom nisu sastavljeni zapisnici i nije raspravljano na sjednicama nadzornog odbora. Nadzorni odbor nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine, jer prema obrazloženju direktora i predsjednice nadzornog odbora, nije bilo okolnosti koje bi to zahtijevale. Posebnih izvještaja uprave vezano uz poslove koji imaju utjecaj na rentabilnost poslovanja i likvidnost društva nije bilo jer je društvo likvidno i posluje s dobiti. Društvo nije obveznik revizije godišnjih financijskih izvještaja te neovisni vanjski revizor nije obavljao reviziju društva. Uprava nije izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja i rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, ali su u izvješću o poslovanju društva iskazani drugi ekonomsko-financijski pokazatelji (koeficijent likvidnosti, ekonomičnosti, financijske stabilnosti, zaduženosti te koeficijent obrtaja imovine i potraživanja). Prema spomenutim pokazateljima, društvo je likvidno i uspješno posluje.

Direktor društva Stano-uprava d.o.o., Split je izvješćivao nadzorni odbor o tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva te poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva, podnosio je skupštini društva pisana izvješća o obavljenom nadzoru vođenja poslova društva te je davao prethodnu suglasnost na poslovne odluke uprave kada je to bilo propisano zakonom ili određeno općim aktima, Izjavom o osnivanju ili Društvenim ugovorom. Prema izvješću o obavljenom nadzoru, nadzorni odbor je pregledavao i ispitivao poslovne knjige i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva. O navedenom nisu sastavljeni zapisnici i nije raspravljano na sjednicama nadzornog odbora. Direktor nije izvješćivao nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja i rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala. Nadzorni odbor društva nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine, te nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave. Društvo nije obveznik revizije godišnjih financijskih izvještaja te neovisni vanjski revizor nije obavljao reviziju.

Uprava društva Županijske ceste Split d.o.o., Split je izvješćivala nadzorni odbor o poslovanju (poslovnim rezultatima) te visini i strukturi prihoda i rashoda u mjesecima koji su prethodili sjednici odbora. S obzirom da je nova uprava stupila na dužnost početkom travnja 2014., predsjednik uprave je podnio Izvješće o radu nove uprave od 1. travnja do 31. svibnja 2014. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva te zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja i preventivnog djelovanja. Prema Izjavi o osnivanju, nadzorni odbor daje prethodnu suglasnost na poslovne odluke uprave za pravne radnje u vrijednosti iznad 400.000,00 kn. Tijekom 2014. i 2015. nadzorni odbor je, pored odluka propisanih Izjavom o osnivanju, davao suglasnost i za druge odluke uprave koje nisu zakonom ili općim aktom propisane. Predsjednik uprave je na sjednici održanoj početkom ožujka 2015. izvijestio nadzorni odbor o stanju društva na koncu 2014., poslovanju i ostvarenim financijskim rezultatima. Nakon pregleda i rasprave o temeljnim financijskim izvještajima te izvještaja uprave o radu društva nadzorni odbor je dao suglasnost na financijska izvješća te utvrdio da su sastavljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama i iskazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje. Izvješće o obavljenom nadzoru poslovanja od 10. veljače (od kada je konstituiran nadzorni odbor) do 31. prosinca 2014. dostavljeno je skupštini u ožujku 2015. Nadzorni odbor je raspravljao o visini primitaka uprave te je u travnju 2014. s predsjednikom i članom uprave zaključio ugovore kojima su utvrđeni primici predsjednika, odnosno člana uprave. Prema navedenim ugovorima, uprava, osim plaće, ima pravo na korištenje službenog vozila i naknadu drugih troškova (poslovno savjetovanje, stručno usavršavanje i literaturu, članarine stručnim udruženjima, posjete stručnim sajmovima i izložbama te reprezentaciju). Financijski izvještaji društva podliježu vanjskoj reviziji. Neovisni vanjski revizor je obavio reviziju financijskih izvještaja društva za 2014. te je izrazio mišljenje da financijski izvještaji daju istinit i fer prikaz u svim značajnim odrednicama financijskog položaja društva. Neovisni vanjski revizor izabran je na temelju prikupljenih ponuda, a skupština društva je na prijedlog uprave i uz suglasnost nadzornog odbora odabrala cjenovno najpovoljniju ponudu. Nadzorni odbor je na sjednicama raspravljao i pregledavao pojedine stavke poslovnih knjiga i financijsku dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje društva (naplata potraživanja). Posebnih izvještaja uprave vezano uz poslove koji imaju utjecaj na rentabilnost poslovanja i likvidnost društva nije bilo jer društvo nije zaduženo, a 2014. i u prethodnim godinama je bilo likvidno te je poslovalo s dobiti. Uprava nije izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja i rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala. U izvješću o poslovanju društva nisu iskazani pokazatelji rentabilnosti poslovanja te rentabilnosti uporabe vlastitoga kapitala, kao ni drugi ekonomsko-financijski pokazatelji (koeficijenti likvidnosti, obrtaja, ekonomičnosti i drugo). Navedeni pokazatelji iskazani su u Analizi poslovanja društva na dan 31. ožujka 2014. koju je na zahtjev nove uprave obavila vanjska revizija. Prema navedenoj Analizi, pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti poslovanja pokazuju pozitivan trend u analiziranom razdoblju.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: preduvjeti za rad nadzornih odbora, strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora i njihova kontrolna zadaća.

Obavljenom revizijom utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na preduvjete za rad nadzornih odbora, stratešku i savjetodavnu zadaću nadzornih odbora te njihovu kontrolnu zadaću.

1. Preduvjeti za rad nadzornih odbora

- 1.1. Zadaće, ovlasti i odgovornost nadzornog odbora definirani su Zakonom o trgovačkim društvima. Član nadzornog odbora može biti fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna, ali se društvenim ugovorom odnosno izjavom o osnivanju mogu odrediti uvjeti (stručnost i druge kompetencije) koje mora ispuniti da bi bila imenovana u nadzorni odbor. Prema opće prihvaćenim načelima upravljanja, članovi nadzornih odbora moraju imati odgovarajuće kvalifikacije, specifična znanja i vještine, moraju nepristrano prosuđivati o poslovima društva i donositi odluke u najboljem interesu društva i ostalih zainteresiranih strana. Iz tih razloga moraju biti neovisni, odnosno kod njih ne smije postojati bilo kakav materijalni sukob interesa. Za rad članova nadzornih odbora može se isplatiti nagrada koja mora biti primjerena poslovima koje obavlja član nadzornog odbora i financijskom stanju u društvu.

Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora definirani su kod svih društava Izjavom o osnivanju, odnosno Društvenim ugovorom ili Poslovníkom o radu nadzornog odbora, osim što društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska nije definiralo zadaće nadzornog odbora. Sastav (broj članova) nadzornog odbora utvrđeni su kod svih društava, dok drugi kriteriji i pravila (kvalifikacije i neovisnost) nisu uređeni u pisanom obliku (sva društva).

Pojedini članovi nadzornih odbora nemaju odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se pojedino društvo bavi (društva Makarski komunalac d.o.o. Makarska, Peovica d.o.o., Split i Stano-uprava d.o.o, Split), dok članovi nadzornog odbora društva Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar imaju stručne kvalifikacije ali nemaju odgovarajuće iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi.

Pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornih odbora nisu uređena u pisanom obliku, osim u društvu Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža. U društvu Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar članovi nadzornog odbora društva dali su pisanu izjavu o nekažnjavanju i nepostojanju zapreke za obavljanje dužnosti iz članaka 255. i 436. Zakona o trgovačkim društvima. U društvima (Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split) članovi nadzornog odbora su dali izjave o nepostojanju sukoba interesa u smislu članka 13. Zakona o javnoj nabavi. Društvo Županijske ceste Split d.o.o., Split je Izjavom o osnivanju utvrdilo da članom nadzornog odbora ne može biti osoba utvrđena odredbama članka 436. Zakona o trgovačkim društvima (član uprave, ukoliko je član u deset nadzornih odbora te kažnjavana osoba).

Kriteriji i pravila za imenovanje članova uprave nisu uređeni u pisanom obliku, osim u društvu Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža koje je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta utvrdilo kriterije. U društvu Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar i Peovica d.o.o., Omiš kriteriji za imenovanje direktora su bili utvrđeni u tekstu natječaja za direktora.

Društvo Županijske ceste Split d.o.o., Split je Izjavom o osnivanju djelomično utvrdilo pravila za imenovanja članova uprave na način da se za predsjednika i člana uprave imenuje fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna te za koju ne postoje zapreke iz članka 239. stavak 2. Zakona o trgovačkim društvima.

U društvima Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Splitska obala d.o.o. Split i Stano-uprava d.o.o., Split skupština je izabrala osobe koje će voditi poslove društva, bez provedenog javnog natječaja. U društvu Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar skupština je izabrala osobu koje će voditi poslove društva, nakon provedenog javnog natječaja. U društvu Županijske ceste Split d.o.o., Split upravu je imenovao nadzorni odbor, bez provedenog javnog natječaja.

Obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinu dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru nisu uređene u pisanom obliku u društvima Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža. U drugim društvima uređena je obveza uprave o dostavi jednog dokumenta (izvješće o poslovanju društva), dok rokovi i način dostavljanja dokumenata i informacija nisu utvrđeni.

Mjesečna nagrada za rad članova nadzornog odbora u društvu Splitska obala d.o.o., Split i Stano-uprava d.o.o., Split iznosi neto 1.900,00 kn. U društvu Županijske ceste Split d.o.o., Split mjesečna nagrada iznosi: predsjedniku nadzornog odbora u visini 90,0 % neto prosječne mjesečne plaće u društvu (prosječno mjesečno neto 3.971,00 kn), potpredsjednika u visini 60,0 % (prosječno mjesečno neto 3.320,00 kn) te za članove u visini 50,0 % neto prosječne mjesečne plaće u društvu (prosječno mjesečno neto 2.380,00 kn). S obzirom na visinu nagrade za rad članova nadzornog odbora (koja je iznad prosjeka za slična društva), te da se nagrada isplaćuje mjesečno, a ne po održanoj sjednici, nagrada za rad nije primjerena, odnosno nije odgovarajuće odražavala vrijeme, trud i odgovornost.

Društvo Splitska obala d.o.o., Split je u 2014. i 2015. ukupno isplatilo članovima nadzornog odbora 196.552,00 kn bruto, odnosno 114.000,00 kn neto, a primjenom isplate nagrade za rad po održanoj sjednici ukupna nagrada za rad bi iznosila 45.600,00 kn neto. Društvo Županijske ceste Split d.o.o., Split je u 2014. i 2015. ukupno isplatilo članovima nadzornog odbora 546.314,00 kn bruto, odnosno 346.324,00 kn neto, a primjenom isplate nagrade za rad po održanoj sjednici ukupna nagrada za rad bi iznosila 129.881,00 kn neto. Društvo Stano-uprava d.o.o., Split je u 2014. i 2015. ukupno isplatilo članovima nadzornog odbora 392.826,00 kn bruto, odnosno 228.000,00 kn neto, a primjenom isplate nagrade za rad po održanoj sjednici ukupna nagrada za rad bi iznosila 123.500,00 kn neto.

Tijekom 2014. i 2015. u društvu Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar održane su dvije sjednice, konstituirajuća u studenome 2014. (prijasnji članovi su podnijeli ostavku na članstvo) i druga sjednica u travnju 2015. Prema Poslovniku o radu nadzornog odbora i odredbama Zakona o trgovačkim društvima, sjednice nadzornog odbora moraju se sazvati najmanje jednom polugodišnje.

Društva nisu ustrojila unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu. Skreće se pozornost da je od 25. srpnja 2015. na snazi novi Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15), prema kojem su navedena društva obvezna ustrojiti unutarnju reviziju (ustrojavanjem neovisne jedinice za unutarnju reviziju, imenovanjem unutarnjeg revizora, osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju ili sporazumom o obavljanju revizije s institucijom) u roku godine dana od dana stupanja na snagu Pravilnika o kriterijima za uspostavu unutarnje revizije kojeg, u skladu sa spomenutim Zakonom, do konca srpnja 2016. treba donijeti ministar financija.

Državni ured za reviziju predlaže u pisanom obliku definirati zadaće nadzornog odbora (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska), urediti kriterije i pravila (kvalifikacije i neovisnost) za imenovanje članova nadzornog odbora (sva društva), te pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornog odbora (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split). Predlaže se u pisanom obliku urediti kriterije i pravila za imenovanja članova uprave (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste d.o.o., Split).

Također, predlaže nadzornom odboru izabrati osobe koje će voditi poslove društva putem javnog natječaja (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split). Nadalje, predlaže u pisanom obliku urediti obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinu dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru (sva društva). Predlaže preispitati visinu nagrade za rad članova nadzornog odbora te nagradu isplaćivati po održanoj sjednici (društvo Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split). Nadalje predlaže održavati sjednice nadzornog odbora najmanje dva puta godišnje u skladu s propisima (društvo Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar).

1.2. *Sva društva obuhvaćena revizijom su prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju.*

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska u očitovanju navodi da su u ožujku 2016. donijeti kriteriji za imenovanje i djelovanje članova nadzornog odbora kojima su, između ostalog, utvrđeni kriteriji imenovanja članova nadzornog odbora te zadaće i nadležnosti nadzornog odbora dok su kriteriji za imenovanje članova uprave u isključivoj nadležnosti i političkoj volji vlasnika društva. Navodi da je društvo u stalnom kontaktu i dogovoru s vlasnikom društva kako bi se pronašao najpovoljniji način ustrojavanja sustava unutarnjih kontrola.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš u očitovanju navodi da uprava i nadzorni odbor nisu ovlašteni utvrđivati kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora i članova uprave.

Društvo Županijske ceste Split d.o.o., Split u očitovanju navodi da skupština društva određuje kriterije za imenovanja članova nadzornog odbora i uprave, određuje pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornog odbora te odluku o visini naknade za rad članova nadzornog odbora. Navodi da su obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinu dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru određene Izjavom o osnivanju, odredbama Zakona o trgovačkim društvima, te poslovníkom o radu nadzornog odbora.

Društvo Stano-uprava d.o.o., Split u očitovanju navodi da ne mogu navesti obrazloženje u svezi nalaza da pojedini članovi nadzornog odbora nemaju odgovarajuće kvalifikacije i radno iskustvo, kao i o iznosu mjesečne naknade za rad članova nadzornog odbora iz razloga što je članove nadzornog odbora (osim jednog člana) izabrao osnivač društva (Grad Split), a visinu nagrade za rad je utvrdilo Gradsko vijeće Grada Splita.

2. Strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora

- 2.1. Strateška zadaća nadzornih odbora se provodi putem potvrđivanja predloženih strateških odluka, ocjene ranije donesenih strateških odluka, te savjetodavnom ulogom i potporom upravi u ostvarivanju zajedničke vizije. Aktivno sudjelovanje nadzornog odbora u formulaciji i implementaciji strategije poduzeća može pozitivno utjecati na poslovne rezultate. Savjetodavna zadaća nadzornih odbora se provodi kroz davanje prijedloga za rad upravi, koja može i ne mora uvažiti te prijedloge.

Na sjednicama nadzornih odbora društava obuhvaćenih revizijom u 2014. i 2015. se raspravljalo o trenutnom stanju društava, tromjesečnim i godišnjim financijskim izvješćima i izvješćima uprave o poslovanju, problemima u poslovanju društava, godišnjim planovima poslovanja i drugim pitanjima. Nadzorni odbori i direktori su u stalnom kontaktu (na sjednicama nadzornog odbora i usmenom komunikacijom) u vezi bitnih pitanja za društva. Prema zapisnicima s održanih sjednica nadzornih odbora i obrazloženjima direktora i predsjednika nadzornih odbora društava, nadzorni odbori su aktivno sudjelovali u oblikovanju i praćenju godišnjih planova poslovanja, raspravljali su i odobrivali najvažnije poslovne odluke koje su predlagali direktori, uspostavili stalnu komunikaciju s direktorima društava kako bi im pomogli savjetima i preporukama te su raspravljali o uspješnosti direktora s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Direktori su izvješćivali nadzorne odbore o poslovnoj politici i o drugim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to.

Nadzorni odbori nisu bili uključeni u procese strateškog planiranja, nisu ocjenjivali ranije donesene strateške odluke te nisu sudjelovali u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova jer društva nisu donijela navedene planske dokumente (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Splitska obala d.o.o., Split, Županijske ceste Split d.o.o., Split). Društvo Peovica d.o.o., Omiš i Stano-uprava d.o.o., Split su donijeli razvojne planove za višegodišnje razdoblje te su nadzorni odbori bili uključeni u oblikovanje i praćenje provedbe razvojnih planova.

Državni ured za reviziju predlaže nadzornim odborima aktivno sudjelovati u procesima strateškog planiranja koji mogu pridonijeti ostvarivanju boljih poslovnih rezultata (sva društva).

- 2.2. *Sva društva obuhvaćena revizijom su prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju.*

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska u očitovanju navodi da će uz pomoć vlasnika i članova nadzornog odbora pristupiti izradi i donošenju strateških planova razvoja društva uvažavajući prioritete u poslovanju koji se odnose na djelatnosti odvoza i deponiranja otpada te čišćenje i pometanje. Navodi, da donošenje strateškog plana razvoja društva u mnogome usporava važeći Zakon o održivom gospodarenju otpadom za čiju provedbu nisu doneseni podzakonski akti.

Društvo Županijske ceste Split d.o.o., Split u očitovanju navodi da su strateški planovi razvoja u izradi te da se društvo konzultira s ostalim društvima, članovima Gospodarsko interesnog udruženja trgovačkih društava za održavanje cesta Hrvatski cestar.

Društvo Splitska obala d.o.o., Split u očitovanju navodi da društvo nije bilo u obvezi donošenja strateškog plana do srpnja 2015. kada je donesen Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru koji je propisao obvezu strateškog planiranja. Navodi da će ubuduće postupati u skladu s propisima.

3. Kontrolna zadaća nadzornih odbora

- 3.1. Kontrolno djelovanje nadzornog odbora sastoji se od niza aktivnosti i mehanizama kojima odbor štiti interese osnivača, uprave i drugih interesno-utjecajnih skupina. Nadzire poslovanje društva i rad uprave, kontrolira politiku nagrađivanja, nadzire moguće sukobe interesa, osigurava neovisnost financijskog izvještavanja te vodi brigu o uspostavi prikladnog sustava kontrolnih mehanizama u društvu. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova društva. Može pregledavati i ispitivati poslovne knjige i dokumentaciju društva, blagajnu, vrijednosne papire i drugu dokumentaciju, daje nalog revizoru za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća društva. Nadzorni odbor podnosi glavnoj skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru. U izvješću je dužan posebno navesti djeluje li društvo u skladu sa zakonom i aktima društva te odlukama glavne skupštine, jesu li godišnja financijska izvješća sastavljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama društva i pokazuju li stvarno imovinsko i poslovno stanje društva te stav koji ima o prijedlogu uprave vezano za upotrebu dobiti i pokriće gubitka u društvu. Članovi koji se ne slažu s nekim dijelom izvješća ili izvješćem u cjelini dužni su u pisanom obliku dostaviti glavnoj skupštini svoje primjedbe.

Uprave svih društava su izvješćivale nadzorne odbore o tijeku poslovanja, posebno prihoda i rashoda, rezultatima poslovanja društva, poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva te drugim pitanjima vezanim uz tekuće poslovanje. Prema spomenutim izvješćima, društva ostvaruju dobit.

Uprave društava su izvješćivale nadzorne odbore o rentabilnosti poslovanja, posebno o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala (društvo Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split), a u ostalim društvima uprave nisu izvješćivale nadzorne odbore o rentabilnosti poslovanja, posebno o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala (društvo Makarski komunalac d.o.o, Makarska, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split).

Nadzorni odbori su u svim društvima raspravljali o uspješnosti poslovanja te su podnosili skupštinama društava pisana izvješća o obavljenim nadzorima vođenja poslovanja, osim u društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska.

Nadalje, prema izvješćima o obavljenom nadzoru i obrazloženjima predsjednika nadzornih odbora, pregledavali su i ispitivali financijske izvještaje, poslovne knjige i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društava. O navedenom nisu sastavljeni zapisnici i nije raspravljano na sjednicama nadzornih odbora, osim na sjednicama nadzornog odbora društva Županijske ceste Split d.o.o., Split.

Nadzorni odbori su davali prethodne suglasnosti na pojedine odluke direktora kada je to bilo propisano Izjavom o osnivanju, te u slučaju drugih odluka važnih za poslovanje društava.

Nadzorni odbori (osim u društvu Županijske ceste Split d.o.o., Split) nisu zahtijevali obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine jer, prema obrazloženjima direktora i predsjednika nadzornih odbora, nije bilo okolnosti koje bi to zahtijevale (sva društva).

Nadzorni odbori nisu raspravljali o primjerenosti visine plaće i drugih primitaka uprave (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Stano-uprava d.o.o., Split). Primici direktora su utvrđeni ugovorima koje su s njima zaključili nadzorni odbori, odnosno skupština društva.

Osim društva Županijske ceste Split d.o.o., Split (srednji poduzetnik), druga društva nisu obveznici revizije godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni vanjski revizori su obavili revizije financijskih izvještaja za 2014. u društvu Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Županijske ceste Split d.o.o., Split u kojima su izrazili mišljenja da financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, fer prezentiraju financijske položaje društava, rezultate njihovih poslovanja i novčane tijekove. Vanjske revizore su izabrale skupštine društava uz suglasnost nadzornih odbora na temelju prikupljenih ponuda. Društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split i Stano-uprava d.o.o., Split nisu obveznici revizije godišnjih financijskih izvještaja te neovisni vanjski revizor nije obavljao reviziju financijskih izvještaja.

Državni ured za reviziju predlaže upravama izvijestiti nadzorne odbore o rentabilnosti poslovanja napose o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split). Predlaže nadzornom odboru društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska podnositi skupštini društva pisano izvješće o obavljenom nadzoru poslovanja. Predlaže zahtijevati obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine (osim u društvu Županijske ceste Split d.o.o., Split). Radi postizanja veće transparentnosti predlaže društvima (Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Županijske ceste Split d.o.o., Split) izabrati neovisnog vanjskog revizora putem javnog natječaja.

3.2. Sva društva obuhvaćena revizijom su prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska u očitovanju navodi da će ubuduće nadzorni odbor redovito podnositi skupštini društva pisano izvješće o obavljenom nadzoru poslovanja.

Društvo Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža u očitovanju navodi da će, nakon donošenja podzakonskih akata vezanih za utvrđivanje kriterija za uspostavu unutarnje revizije, primijeniti sve propisane obveze.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš u očitovanju navodi da su, sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, trgovačka društva obvezna uspostaviti unutarnju reviziju u roku godine dana od dana stupanja na snagu pravilnika kojim će se propisati kriteriji za uspostavu unutarnje revizije. Navodi da će, kad se ostvare zakonski uvjeti, uspostaviti unutarnju kontrolu.

Društvo Splitska obala d.o.o., Split u očitovanju navodi da će u sljedećim izvješćima o poslovanju uključiti pokazatelje rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala.

Društvo Stano-uprava d.o.o., Split u očitovanju navodi da uprava nije izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja napose o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, jer su godišnja izvješća o poslovanju sastavljena po ustaljenoj praksi, a nadzorni odbor i skupština društva nisu tražili navedeni pokazatelj.

Društvo Županijske ceste Split d.o.o., Split u očitovanju navodi da će ustrojiti unutarnju reviziju i postupati u skladu s propisima.

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI RADA NADZORNIH ODBORA

Strateška, kontrolna, savjetodavna i povezujuća zadaća rada nadzornih odbora u trgovačkim društvima u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može pridonijeti uspostavi djelotvornijeg sustava kontrole i nadgledanja poslovanja trgovačkih društava koji će rezultirati poboljšanjem pružanja javnih usluga.

Društva obuhvaćena revizijom su u pisanom obliku utvrdila zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora te sastav članova nadzornih odbora, osim što u društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska nisu u pisanom obliku definirane zadaće nadzornog odbora. Članovi nadzornog odbora u društvu Nautički centar Komiža d.o.o. ne primaju nagradu za svoj rad. U društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar i Peovica d.o.o., Omiš nagrada za rad članovima nadzornih odbora je primjerena poslovima koje su obavljali i financijskom stanju društva. S obzirom na visinu nagrade za rad članova nadzornog odbora i mjesečne isplate (a ne po održanoj sjednici), u društvima Stano-uprava d.o.o., Split, Splitska obala d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split visina nagrade za rad članovima nadzornih odbora nije odgovarajuće odražavala vrijeme, trud i odgovornost. Sva društva, osim društva Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža nisu općim aktom u pisanom obliku uredila kriterije i pravila za imenovanja članova uprave. Društvo Županijske ceste Split d.o.o., Split je Izjavom o osnivanju djelomično utvrdilo pravila za imenovanja članova uprave na način da se za predsjednika i člana uprave imenuje fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna te za koju ne postoje zapreke iz članka 239. stavka 2. Zakona o trgovačkim društvima. Društvo Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split su u pisanom obliku utvrdila vrstu dokumenta koju uprava prosljeđuje nadzornom odboru, dok nisu utvrdila rokove i način dostavljanja informacija i dokumenata. Društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža nisu u pisanom obliku uredila obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinu dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru. U društvu Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Splitska obala d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split članovi nadzornih odbora imaju odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi, dok pojedini članovi nadzornih odbora u društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Peovica d.o.o., Omiš i Stano-uprava d.o.o., Split nemaju odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Upravu društva Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar je izabrala skupština društva nakon provedenog javnog natječaja, a u izboru uprave nije sudjelovao nadzorni odbor. U društvima Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Splitska obala d.o.o., Split i Stano-uprava d.o.o., Split upravu je izabrala skupština bez provedenog javnog natječaja. U društvu Županijske ceste Split d.o.o., Split upravu je imenovao nadzorni odbor bez provedenog javnog natječaja. Društva obuhvaćena revizijom nisu u pisanom obliku uredila kriterije za imenovanje članova nadzornih odbora (kvalifikacije i neovisnost). Nadalje, društva nisu u pisanom obliku uredila pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornih odbora, osim društva Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža. Društva nisu bila obvezna i nisu ustrojila unutarnju reviziju.

Nadzorni odbori društava obuhvaćenih revizijom su raspravljali i odobrivali najvažnije odluke koje je predložila uprava, raspravljali su o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva te su ocjenjivali i pratili provedbu godišnjih planova. Uspostavljena je stalna komunikacija s upravom društava (na sjednicama nadzornog odbora i usmenom komunikacijom). Nadzorni odbori u društvima Peovica d.o.o., Omiš i Stano-uprava d.o.o., Split su ocjenjivali i pratili provedbu strateških i godišnjih planova.

Društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Splitska obala d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split nisu donosila strateške i razvojne planove te nadzorni odbori nisu bili uključeni u procese strateškog planiranja, nisu sudjelovali u oblikovanju i praćenju strateških planova i nisu ocjenjivali ranije donesene strateške odluke. Nadzorni odbori u društvima Peovica d.o.o., Omiš i Županijske ceste Split d.o.o., Split su davali savjete i preporuke upravi društva, a nisu davali savjete i preporuke upravi u društvima Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Splitska obala d.o.o., Split i Stano-uprava d.o.o., Split. Uprave društava su izvješćivale nadzorne odbore o tijeku poslovanja, posebno prihoda i rashoda, rezultatima i uspješnosti poslovanja društva, poslovima koji bi mogli biti od značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva te o svim drugim pitanjima vezanim uz tekuće poslovanje.

Uprave društava Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Peovica d.o.o., Omiš su izvješćivale nadzorne odbore o rentabilnosti poslovanja te napose o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala. Uprava društva Splitska obala d.o.o., Split je izvješćivala nadzorni odbor o uspješnosti poslovanja na temelju ekonomsko-financijskih pokazatelja (koeficijent likvidnosti, ekonomičnosti, financijske stabilnosti, zaduženosti te koeficijent obrtaja imovine i potraživanja), a nije o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, dok u društvima Makarski komunalac d.o.o. Makarska, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split uprave nisu izvješćivale nadzorne odbore o rentabilnosti poslovanja ni o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala. Nadzorni odbori su raspravljali o uspješnosti poslovanja društava. Osim nadzornog odbora u društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska, nadzorni odbori u drugim društvima su podnosili skupštinama pisana izvješća o obavljenim nadzoru vođenja poslova društava. Nadalje, prema izvješćima o obavljenom nadzoru i obrazloženjima predsjednika nadzornih odbora, pregledavali su i ispitivali financijske izvještaje, poslovne knjige i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društava, o čemu nisu sastavljeni zapisnici niti se o tome raspravljalo na sjednicama nadzornih odbora (osim društva Županijske ceste Split, d.o.o., Split čiji zapisnici sadrže navedene podatke). Nadzorni odbori su davali prethodne suglasnosti na pojedine odluke uprave-direktora kada je to bilo propisano Izjavom o osnivanju, te u slučaju drugih odluka važnih za poslovanje društava. Nadzorni odbori u društvima, osim u društvu Županijske ceste Split d.o.o., Split, nisu zahtijevali obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine jer, prema obrazloženjima direktora i predsjednika nadzornih odbora, nije bilo okolnosti koje bi to zahtijevale. Nadzorni odbori su raspravljali o primjerenosti visine primitaka uprave u društvima Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split, a nisu raspravljali u društvima Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar i Stano-uprava d.o.o., Split. Neovisni vanjski revizori su obavili revizije financijskih izvještaja za 2014. u društvu Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Županijske ceste Split d.o.o., Split te su izrazili mišljenja da financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, fer prezentiraju financijske položaje društava, rezultate njihovih poslovanja i novčane tokove. Skupštine društava su, uz suglasnost nadzornih odbora, izabrale vanjske revizore na temelju prikupljenih ponuda. Društva (Makarski komunalac d.o.o. Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split i Stano-uprava d.o.o., Split) ne podliježu obvezi obavljanja revizije financijskih izvještaja te neovisni vanjski revizor nije obavljao reviziju financijskih izvještaja.

Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je u društvu Peovica d.o.o., Omiš nadzorni odbor učinkovito nadzirao vođenje poslova trgovačkog društva. U društvima Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split nadzorni odbor je učinkovito nadzirao vođenje poslova trgovačkog društva, pri čemu su potrebna određena poboljšanja. U društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska nadzorni odbor nije učinkovito nadzirao vođenje poslova trgovačkog društva, te su potrebna značajna poboljšanja.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- u pisanom obliku urediti kriterije i pravila (kvalifikacije i neovisnost) za imenovanje članova nadzornog odbora (sva društva) i definirati zadaće nadzornog odbora (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska)
- u pisanom obliku urediti pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornih odbora uprave (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split)
- u pisanom obliku urediti kriterije i pravila za imenovanje članova uprave (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split) te kriterijima i pravilima za imenovanje članova uprave urediti da se članovi uprave izabiru putem javnog natječaja (sva društva)
- u pisanom obliku urediti obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru (sva društva)
- preispitati visinu nagrade za rad članova nadzornog odbora i nagradu odrediti po održanoj sjednici (društvo Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split)
- održavati sjednice nadzornog odbora najmanje dva puta godišnje (društvo Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar)
- donijeti strateške planove razvoja uz aktivno sudjelovanje nadzornih odbora (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Županijske ceste Split d.o.o., Split)
- ocjenjivati i pratiti provedbu strateških planova razvoja (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Županijske ceste Split d.o.o., Split)
- izvješćivati nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva, posebno o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Splitska obala d.o.o., Split, Stano-uprava d.o.o., Split i Županijske ceste Split d.o.o., Split)

- podnositi skupštini društva pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska)
- pregledavati i ispitivati poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva te o navedenom sastaviti zapisnike (sva društva)
- zahtijevati obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža, Peovica d.o.o., Omiš, Splitska obala d.o.o., Split i Stano-uprava d.o.o., Split)
- raspravljati o primjerenosti visine primitaka uprave (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska, Nautički centar Hvar d.o.o., Hvar, Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Stano-uprava d.o.o., Split.)
- ustrojiti unutarnju reviziju na jedan od načina prema propisima koji uređuju sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru (sva društva)
- radi postizanja veće transparentnosti izabrati neovisnog vanjskog revizora putem javnog natječaja (društvo Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža i Županijske ceste Split d.o.o., Split).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba danih preporuka pridonijela uspostavljanju djelotvornijeg sustava kontrole i nadgledanja poslovanja trgovačkih društava. Navedeno bi trebalo utjecati na primjenu najviših standarda korporativnog upravljanja u društvima u interesu osnivača, uprave društva, zaposlenika, kupaca, dobavljača i lokalne zajednice. Također, cilj danih preporuka je uspostavljanje potrebnih preuvjeta za uspješan rad nadzornih odbora te učinkovitijeg nadziranja vođenja poslova trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.